

BELGA ESPERANTISTO

46a Jaro — N-ro 8a — Oktobro 1954a

Fondita
en 1908a

Redaktejo-Administrejo :
de la Prezidanto de R.B.L.E.:

Maur. JAUMOTTE

Avenuo De Bruyn, 44
Wilrijk-Antverpeno

Oficiala monata Organo de

REGA BELGA LIGO ESPERANTISTA

Asocio sen profita celo,
aliganta al UNIVERSALA ESPERANTO-ASOCIO

Abonprezo:
Fr. 100,-

LA INFORMA LABORO PRI ESPERANTO PER LA GAZETARO

Diversaj landaj societoj de nia movado starigis informservojn por la gazetaro, kaj ankaŭ nia **centro**, la Universala Esperanto Asocio subtenas tiun laboron per la disponigo de taŭga materialo. Prizorgis tiun taskon ĝis la lasta jaro s-ro Einar Adamson (Göteborg, Svedujo), kiam ĝin nun transprenis d-ro Ivo Lapenna (Londono), por kiu tio estas fako de lia ĝenerala laboro pri Informado kaj Dokumentado. La plej ampleksa tia servo estas tiu de la itala Esperanto-Federacio, kiu eldonas en Torino monate en amplekso de kvin folioj „Notiziario Internazionale“. La svisa servo agas pli modeste: kutime unu folio kaj nur dumonate kun la titolo „Esperanto-Information“. Se oni konsideras, ke la svisa servo aperas en du lingvoj, nome germana kaj franca, kun enhavo kiu ne estas tute identa, ĉar ni havas unu apartan redaktoron por alemana Svislando kaj unu por romanda Svislando, ni do ankaŭ eldonas dekdu apartajn gazetservojn en la jaro. Simile kiel la svisa laboras ankaŭ la belga gazetservo.

Nu, mi ne povas karakterizi ĉiujn gazetservojn, sed principe ili laboras laŭ la sama principo: ili prezentas mallongajn novaĵojn pri eventoj sur la Esperantista kampo. Unu grava diferenco tamen ekzistas, en kelkaj landoj oni dissendas **regule** bultenon kun certa amplekso, kiu enhavas plurajn novaĵojn, en aliaj oni dissendas bultenojn neregle kun eble nur unu aŭ du novaĵoj kiel eble plej freŝaj laŭ tio ke oni havas ion interesan por komuniki; alie oni silentas. Ambaŭ sistemoj havas avantaĝojn kaj malavantaĝojn.

La eldono de gazetservo kaŭzas konsiderindan laboron, sed ne tre altajn kostojn. Oni bezonas nur paperon kaj afrankon, kaj tiu elspezo certe ne devus ĝeni societon, kiu ne volas tute neglekti la propagandon. La laboro konsistas en la kolektado kaj redaktado de la materialo. Kiel fontoj servas la Esperantista gazetaro kaj la jam cititaj bultenoj de la Centro de Informado

kaj Esploro.

Elektante la plej taŭgajn informojn oni konstante devas pensi: kio povus interesi mezan gazetleganton de la lando, en kiu oni vivas. Novaĵo, por ni Esperantistoj ja gravega, ekzemple ŝanĝo en la estraro de UEA, estas tute senvalora por nacia gazetservo. Alia novaĵo, kiu ne vekas grandan eĥon, estas la malfermo de kurso aŭ la okazigo de prelegoj en iu loko escepte de la urbo, kie la gazeto mem aperas; escepto estas ankaŭ la okazigo de la koordinitaj kursoj en multaj landoj, ĉar tio estas interesa internacia manifestacio.

Gravaj estas ĉiuj novaĵoj, kiuj koncernas la sintenon de iu registraro (eĉ nura urbestro) al Esperanto, ĉar tio jam tuŝas la politikon, ja la ĉefan nutraĵon de la gazetoj. Plej taŭgaj por gazetservo estas novaĵoj, kiuj havas iun personan econ, ekz. mondvojaĝo per E., geedziĝo per E., Tito-intervjuo pri E., retrovo de perdita parenco dank' al E. k.s. Frape pravas tiun aserton la grandega nombro da artikoloj, kiuj aperis ĝis nun pri la vojaĝo de la germana knabino Sinjo tra pluraj eŭropaj landoj. Tre valoraj estas ĉiuj novaĵoj, kiuj montras la vivkapablon de Esperanto, do la grandaj kongresoj, feriokursoj, gravaj libroj (Neergaard-libro, tradukoj de klasikuloj), ĉar ili pravas al la redaktoroj, eĉ se ili ne publikigas ilin, la gravecon de nia afero. Kaj pri tio ni ĉiam devas reinsisti.

Tre atentinda punkto en la elektado de la novaĵoj sciigendaj al la vasta publiko estas la fidindeco. Mi observis, ke tiu vidpunkto ne en ĉiuj gazetservoj estas sufiĉe konsiderata; sed tio gravas, ĉar, se oni unu fojon konstatis, ke iu informservo mensogas, fanfaronas aŭ troigas, oni neniam plu kredas ĝin. Oni ankaŭ ne timu iam publikigi iun novaĵon, malfavoran por Esperanto. Ekz. se la parlamento de iu lando decidus ne-enkonduki Esperanton en la lernejojn, tio estas publikiginda ĉar ĝi pravas, ke oni serioze okupigis pri la inter-

nacia lingvo, ĝi pravas eble, ke preskaŭ plimulto (mi pensas pri Nederlando) subtenas Esperanton, kaj fine, la fakto, ke ni ne timas la diskonigon de tiu novaĵo, pravas al la redakcioj, ke ni sentas nin sufiĉe fortaj por toleri la veron kaj ke ni estas fidindaj personoj, kiujn oni ankaŭ kredu, kiam ili diskonigas favoraĵojn pri E.

Ni ankaŭ zorgu ne doni tendencon turnon al niaj novaĵoj. Raportante pri Esp.-ista mondvojaĝo, ni ne aldonu „jen kio pravas la grandan utilecon de E.“, la fakto parolas per si mem, kaj ĉiu aldonu ŝajnos propagando kaj reklamo. Oni ankaŭ ne uzu tro ofte la vorton Esperanto, sufiĉas se ĝi aperas unu fojon en unu depeŝo, poste oni povas utiligi la esprimon „Internacia Lingvo“ aŭ simile (persone mi preferas tiun parolturnon al la antikviĝintaj vortoj „mondlingvo“ aŭ „mondhelplingvo“).

La redaktado de la novaĵo estu farata en la normala gazetista stilo de la koncerna lando: oni kompreneble evitu pezan stilon kaj gramatikajn erarojn. Neniu povu diri pri ni, ke ni propagandas internacian lingvon kaj eĉ ne finlernis nian nacian! Pretiginte la novaĵon oni devas multobligi ĝin kaj dissendi ĝin al kiel eble plej multaj naciaj ĵurnaloj; oni ankaŭ ne forgesu gravajn fakĵurnalojn, ekzemple la sindikatan kaj kooperativan gazeton. En Svislando tri diversaj personoj prizorgas la redaktadon, la multobligadon kaj la dissendadon, tiel ke la laboro estas bone dividita. Ekzistas ankoraŭ kvara laboro, kiun ne unu persono sola povas fari: t.e. la observado de la gazetaro por konstati, ĉu io el la dissendita materialo aperas. Ekzistas gazet-eldondaj servoj, kiujn oni povas abonati, kaj kiuj sendas ĉiujn artikolojn ekz. pri Esperanto sed ili estas tre multekostaj kaj eĉ estas ne tre fidindaj. Pro tio ni rezignis pri tio en Svislando kaj esperas, ke niaj membroj estos sufiĉe bonvolaj kaj atentemaj por sendi al la informa servo ĉiujn gazet-eldondajojn.

La rezulto de nia laboro ĝis nun ne estis tre impona, sed ni ankaŭ ne atendis tion, ĉar nia gazetservo estas nova kaj ni devas pravi per longdaŭra regula aperado, ke ni estas fidinda kaj stabila entrepreno.

Krome oni devas scii, ke jam ekzistas en ĉiuj landoj multspecaj gazetservoj pri multaj temoj, kaj neniu gazeto havas tro malmulte da materialo, sed ĉiuj tro. Tamen ni jam povas diri, ke ĉiu novaĵo aperas minimume trifoje, kaj nur tio jam pravigus gazetservon. Sed la aperigo de niaj novaĵoj ne estas nia sola celo. La utileco konsistas ankaŭ en aliaj punktoj. Ni pravas al la redakcioj, ke ni vivas kaj estas aktivaj, tio havas ekzemple la efikon, ke ili ricevante iun efemeran novaĵon pri nova mondlingvo, tuj konscias, ke tiu ne estas komparebla kun E. Krome ni havas la eblecon refuti tuj ĉion, kion ni konsideras refutinda per iu nacia depeŝ-agentejo, la redaktoroj ankaŭ estas preparitaj kaj vidas tiun novaĵon sur la fono de niaj ĝistiamaj regulaj informoj.

Tio ankoraŭ ne estas ĉio. Oni povas utiligi gazetservon ankaŭ por informado de aŭtoritatoj. Se ĝi estas bele multobligata - ni havas tiun privilegion en Svislando - la gazetservo povas anstataŭi nacilingvan Esperantogazeton propagandcelan. En Svislando ni ankaŭ studas la eblecon enkonduki novan kategorion de membroj de SES, kiujn oni eble povus nomi „Amikoj de Esperanto“, al kiuj ni donos rekompence por ilia modesta kotizo nian regulan gazetservon. Tiamaniere ili ĉiam povos scii, kio okazas en Esperantujo, kaj samtempe ni ne prenos nur ilian monon sed ankaŭ donos ion al ili.

Ni parolis ĝis nun pri la gazetservoj enhavantaj mallongajn novaĵojn. Tio tamen ne estas ĉio, kio estas farebla sur la gazetara kampo. Tre gravan rolon ludas ankoraŭ la novaĵoj, kiujn la lokaj grupoj donas rekte al siaj lokaj gazetoj, informante ilin pri la grupo vivo. Tiuj lokaj novaĵoj estas gravaj ankaŭ rilate al la nacia gazetservo, ĉar ili pravas al la redakcioj, ke ekzistas en la koncerna loko homoj, kiuj interesiĝas pri E. Pro tio ke gazetistoj ĉiam serĉas publikigi tion, kio interesas la publikon, ili poste volonte publikigos ankaŭ la novaĵojn de la nacia gazetservo. Aliflanke se en iu loko ne ekzistas Esperantistoj aŭ se ili neniam skribas al siaj redakcioj, la koncernaj redaktoroj devas kredi, ke en ilia loko neniu interesiĝas pri la internacia lingvo kaj do ili ankaŭ ne vidas motivon por publikigi ion. Ju pli granda estas tiu intereso, des pli longaj povas esti la artikoloj pri E., kiujn redakcioj pretas akcepti. Bone estas, se iu povas sendi originale verkitajn artikolojn al la gazetoj, sed oni ne preterlasu ankaŭ la eblecon publikigi de tempo al tempo pli longan, fundamentan artikolon pri E. en nacilingva gazetservo. Se la te-

Kontribuo al la Kongreso de Haarlem

Por kompletigi nian aperintan raporton ni represas ĉi tie la kontribuon, kiun faris nia ŝatata svisa samideano, profesoro Edmond Privat, al la kongreso per du paroladoj, kiuj apartenis al la plej altnivelaj partoj de la tuta arango: la mallonga salutparolado dum la inaŭguro kaj la prelego en la Internacia somera universitato pri Okcidenta kaj Orienta Kulturoj. Dum la solena malfermo Prof. Privat diris:

„En Nederlando loĝas popolo racie modesta kaj ne fanfaronema pri si mem, sed ege kuraĝa. De centjaroj ĝi batalas kontraŭ la oceano por vivi. Antaŭ centjaroj ĝia parlamento proklamis ke „Dio ne kreis popolojn kiel sklavojn de princoj“ kaj fama gvidinto proklamis ke „Ne necesas esperi por entrepreni“.

„La esperantistoj ĉiujare renkontiĝas en grandaj kongresoj, inter la plej grandaj kiuj kunvenas en la mondo, sed ili konscias, ke tamen ilia movado ankoraŭ reprezentas nur etan proporcion de la homaro kaj devas pene barakti por ricevi oficialan helpon. Eĉ ekzistas eble iom da ĵaluzo kontraŭ kongresoj sen tradukistoj kaj montrantaj la ĝojon de unueco internacia kaj facila interkompreno.“

„En unu sola glano kuŝas en potenco tuta arbaro, skribis Emerson kaj certe la esperanto-kongresoj estas edukejoj de la estonta unuigonta homaro. Estas

reno estas bone preparita, ĝi ankaŭ havas ŝancon. Fine oni ankaŭ studu la demandon, ĉu la cirkonstancoj en iu lando ne igas pli rekomendinde, ke la nacia gazetservo ne estu dissendata de unu centro, sed ke lokaj reprezentantoj sendu ĝin al la gazetoj, kun kiuj ili jam havas kontakton. En nia afero personaj rilatoj ankaŭ estas ĉiam plej utilaj.

Malgraŭ la longeco de ĉi tiu artikolo, kiu ne estus modelo por gazetservo, la temo certe ne estas elĉerpita. La temo ĝis nun preskaŭ neniam estis prilaborita vere fundamente kaj science, dum vere ĝuste sur tiu kampo diletantismo povas fuŝi multe. Valoran materialon enhavas artikolo de d-ro Ivo Lapenna „Grava Pliboniĝo de Nia Informado“ kiu aperis sur paĝoj 222-225 de la 1953a jarkolekto de „Esperanto“. Mi tre ŝatus, se mi povus legi ĉi tie aŭ en aliaj Esperantaj gazetoj la spertojn kaj ideojn de aliaj personoj, kiuj jam praktike laboris sur la informa kampo.

Arthur Baur.

bone ke la semo ĵetita de Zamenhof havis la tempon kreski malrapide kiel ĵuna kverko, ĉar la lingvo povis fariĝi vivanta. Ĝi nun enkorpiĝas la homaran senton, kiu ankoraŭ mankas al oficialaj mond-institucioj. En la stratoj de Haarlem la verda standardo estas ne teoria simbolo, sed signo de vivanta spirito, kiun bezonas la mondo por realigi sian unuecon en diverseco kaj sian kunvivadon en respekto de la malsamaj gepatraj lingvoj kaj kutimoj. Ju pli riĉiĝos la enhavo de Esperanto, des pli ĝi allogos la dezirantojn de homara kulturo.“

La ĉefaj pensoj de la prelego, de profesoro Privat en la Somera Universitato estis jenaj:

„La plej lastaj renkontoj inter Okcidento kaj Oriento okazis sur batalkampoj. Nur feliĉe la militoj ĉesis kaj oni rajtas memori pri la renkontoj sur la kultura kampo. Dum la greko-romana kaj la hebreo-kristana kulturoj disvastiĝis en Eŭropo, la Hindu Vedanta kaj Buddista kulturoj disvastiĝis en Azio kaj aldoniĝis al la ĉina Konfucia kaj Taoista saĝo. Islamo disvastiĝis inter la okcidenta kaj Orienta mondoj. La intelekta renkonto inter Okcidento kaj Oriento tre malfruis kaj la interkompreno eĉ pli. En la modernaj tempoj la poeto Tagore fondis monduniversitaton en Shantiniketan por akceli tiun komprenon. Tie la aziaj studentoj ŝatas studi ĝuste tiujn okcidentajn aŭtorojn kies penso similas al la oriento. Carlyle, Emerson, Walt Whitman spertis kosman konscion. Ili kredis je universala kaj eterna spirito sub la diversaj vestaĵoj de la kreado. En la angla lingvo ili disvastigis ideojn, kiuj helpas interkomprenon. En la franca lingvo tion faris Romain Rolland per siaj verkoj pri Ramakriŝna kaj Vivekananda.

Ĉar la Oriento nun akiris kreskantan influon en la tutmonda vivo, la universalista penso kaj klopodo de homaroj kiel Tagore fariĝas ne nur utila, sed necesa elemento en nia nuna mondo, kiu bezonas toleremon kaj pli profundan konscion pri sia unueco.“

Ĉi tiu seka resumo tamen nur tre malkomplete respegulas la riĉecon de ideoj kaj la brilon de la oratora artverko, kiuj entuziasmigis la multnombrian ĉeestantaron.

En Malesperantujo

Tuj post la unua mondmilito, la francaj vunditoj, kies vizaĝo estis kripligita pro bombo, grenado aŭ ŝrapnelo donis al si mem kaj al sia Ligo la nomon de „Gueules cassées“... frakasitaj buŝgaĉoj!

Ĉiam tiu nomo faris al mi malagrablan, penigan kaj melankoliigan efikon.

Mi repensis pri tio, kiam mi, antaŭ kelka tempo jam, pere de esperantistino, ekkonis tre simplan revueton, eĉ ne revueton, nur komunikilon, kies titolo estas „Hard Core“... du anglaj vortoj, kiuj signifas „malmola, harda nedigestebla kerno“ kaj kiujn oni francelingve tradukas per „résidu“... postlasaĵo...

„Hard Core“ kaj „Résidu“ estas la oficialaj vortoj, en U.N.O.-medioj, por

POSTKONGRESO EN LEEUWARDEN

En Frisa land' ni rendevuos,
En verda sfer' ni tie ĝuos!

Tiu kongreso okazis de la 7-a ĝis la 11-a de aŭgusto kaj kunigis 170 partoprenantojn el 15 diversaj landoj; per tri grandaj aŭtobusoj 120 U.K.-anoj veturis al Leeuwarden, kiam aparte vojaĝis dana karavano.

Dimanĉe oni aŭtobusis al la ŝipoj por la kanaloj kaj lagoj de Mez-Frislando; posttagmeze promenado tra Grouw estis organizita. Dum la festvespero en Leeuwarden dancis frisa grupo, okazis prezentado de kolorfilmo pri Frislando, kantado kaj balo.

Lunde la urbo estis vizitata, la kongresanoj akceptataj kaj regalataj en la urbodomo: tie la urbestro, s-ro Dijkstra (skabeno pri Instruado), alparolis la ĉeestantojn en Esperanto kaj aparte babladis kun preskaŭ ĉiu. Poste okazis la festa tagmanĝo, ĉe kiu deko da reprezentantoj de diversaj nacioj rakontis historieton aŭ memoraĵon el sia Esperantista vivo.

Marde oni tre frue forveturis aŭtobuse tra Franeker al Harlingen por enŝipiĝi al Vlieland: la duhora vojaĝo kaj malkvieta maro rezultigis... nu, la kompreneblajn sekvojn! Tio ne malhelpis interesan viziton al la Lumturo, komunan tagmanĝon kaj promenadon al la strando, tra dunoj kaj arbaretoj.

Kaj fine, merkrede, s-ro Kingsma eldiris la adiaŭajn vortojn, post kiuj s-ro D. Kennedy, esprimis ĉies dankon, precipe al li kaj f-ino Laverman, la ĉefaj organizantoj.

Cu ni substreku ke ĉiujn arangojn ĉeestis reprezentantoj de pluraj Leeuwardenaj ĵurnaloj, kiuj raportis abunde en gazetoj, eĉ per bildoj!

J.T.

La Beneluksa Esperanto-Kongreso en 1955-a

Dum pentekosto, je 28-30 de majo 1955-a okazos la jubilea kongreso en Utrecht. La malfermo okazos la 28-an de majo kaj post tio ni havos festan vesperon kaj balon. Dimanĉon estos Diservoj, kunvenoj, festmanĝo kaj arta vespero. London ni ekskursos aŭtobuse. En la venonta numero vi legos detalojn kaj la L.K.K. verŝajne pretigos la aliĝilojn.

La L.K.K. ne atendas ĝis multaj gesamideanoj aliĝis, sed jam luis ĝufiĉe grandajn salonojn.

En Utrecht ni kunvenos.
Ĉeeston poste benos
La esperantistaro,
Veninta en granda aro

tistoj... Verŝajne estas inter ili kelkaj kiuj iam esperis en internacia lingvo kaj en pli bona mondo... Sed la plimulto komprenas nur lingvon plej ofte nekonatan en Okcident-Eŭropo... Tial la korespondado ofte estas malfacila kaj necesigas multe da pacienco flanke de la adoptato kiel de la adoptanto... Bonvolemaj tradukantoj estas necesaj... Sed malgraŭ ĉiuj tiuj malfacilaĵoj lingvaj kaj moralaj, la servo de la „adoptitoj“ nun regule funkcias.

En niaj rangoj jam estas personoj, kiuj havas adoptaton, kun kiu la rilatoj ne plu estas nur perleteraj, sed kun kiu jam okazis renkontoj feliĉaj por la protektato kiel por la protektanto.

Kaj ĉar en la Centra Helpkomitato en Belgujo estas esperantisto, Abato Muller, ni volas, — kaj tio estas le nura celo de tiu ĉi artikolo —, atentigi la grupojn pri tiuj Malesperantoj... „Vivantaj Enterigitoj“, kiel oni ankaŭ ilin nomas kelkfoje, kaj peti ĉu ĉiu grupo ne povus adopti unu tian mizerulon, al kiu unu aŭ du personoj skribus kaj al kiu la tuta grupo kune sendus, kelkfoje en la jaro je festoj, malgrandan donacon...

En Esperantujo ne povas esti „vox clamans in deserto“... En Esperantujo ne povas esti indiferenteco por tio, kio estas en Malesperantujo!

Maur. Jaumotte.

N.B. - En Belgujo tre certe nia bona samideanino F-ino Blanche Geers, Grote Beerstraat 7, Antverpeno, bonvolos havigi al kiu deziras pliajn informojn pri ĉio ĉi supre mallonge pritraktita.

En Nederlando la poŝtĉekkonto, al kiu oni povas pagi estas No. 6163.60 H. Pijtersen, 197, St. Annastraat, Nijmegen (Hulp aan Verplaatste Perso-

LA GIMNAZIO

de: *Salom Aleĝhem*el la hebrea: *d-ro L. L. Zamenhof*

La plej malbona malamiko, mi diras al vi, ne faros al vi tion, kion homo povas fari mem al si, precipe se en la aferon enmiksiĝas virino, t. e. edzino. Pri kio, vi pensas, mi tion diras? nu, ĝuste pri mi mem. Jen, prenu ekzemple min: kiel vi min vidas, ŝajnas al vi, ke vi vidas nenion eksterordinaran; simpla hebrea, de meza klaso; Sur mia nazo ne estas skribite, ĉu mi havas monon, ĉu mi ne havas monon, ĉu mi eble sidas en ŝuldoj. Povas esti, ke iam mi efektive havis monon, kaj ne sole monon — mono nenion valoras — mi havis laborenspezojn, kaj mi havis ilin en honoro kaj kviete, mi ne flugis, mi ne bruis, kiel aliaj, kiuj amas „hi, hu ha” ... Ne, mia principo estas, ke kviete kaj nerapide estas pli bone. Kviete kaj nerapide mi butikis, kviete kaj nerapide mi kelkajn fojojn haltis, kviete kaj nerapide faris interaranĝon kun la komercistoj kaj kviete kaj nerapide denove komencis labori. Sed en la mondo ekzistas ja Dio; nu, Li favore donacis al mi edzinon... Ŝi ne estas ja ĉi tie, sekve ni povas paroli malkaŝe... edzino, por tiel diri, kiel ĉiuj edzinoj; Mi devas diri, ke laŭ la aspekto ŝi eĉ estas tute tolerebla, jes, tuta „persono”, Dio ŝin konservu, duoble pli granda ol mi, kaj ne malbela, eĉ belulino, oni povas diri, kaj ne malsaĝa, eĉ saĝa, oni povas diri, tre saĝa, multescia, tute viro. Sed ĝuste ĉi tio estas la tuta malbono! Ho, mi diras al vi, ne bone estas, se la edzino estas viro! Kiel ajn saĝa ŝi estas, sed la Plejpotenca ja tamen kreis antaŭe Adamon kaj nur poste Evon! Sed iru, parolu kun ŝi, ŝi respondas: „ke la Plejpotenca kreis antaŭe vin kaj poste nin, tio” ŝi diras, „estas Lia afero; sed pri tio”, ŝi diras, „ke Li donis al mi en la piedplaton pli da saĝo, ol vi havas en la kapo, pri tio”, ŝi diras, „mi ne estas kulpas”. — „Kiakaŭze”, mi diras, „vi nun parolas pri tio”? — „Tiakaŭze”, ŝi diras, „mi nun parolas pri tio, ke pri ĉio devas zorgi nur mia kapo; eĉ pri la enmeto de nia infano en la gimnazion”, ŝi diras, „ankaŭ devas pensi nur mi”. — „Kie”, mi diras, „estas skribite „gimnazio”? Ĉu ne sufiĉas por mi, se li ellernos la sciencan hejme?” — „Mi jam diris al vi mil fojojn”, ŝi diras, „ke vi neniam atingos mian konsenton, ke mi iru kontraŭ la moroj de la mondo; la moroj de la mondo postulas”, ŝi diras, „ke infanoj nuntempe vizitadu gimnazion.” — „Laŭ mia cerbo”, mi diras, „mi opinias, ke la mondo estas freneza.” — „Nur vi sola”, ŝi diras, „havas normalan prudenton! se la mondo” ŝi diras, „agus laŭ via prudento, ĝi efektive bele aspektus!” — „Ĉiu homo”, mi diras, „agus laŭ sia prudento.” — „Miaj malamikoj”, ŝi diras, „kaj la malamikoj de miaj amikoj

posedu tion en siaj poŝoj, en siaj kestoj kaj ŝrankoj, kion vi posedas en via kapo.” — „Ve estas”, mi diras, „al la viro, se virino kuraĝas lin kritiki.” — „Ve estas”, ŝi diras, „al la virino, se ŝi havas tian edzon, ke virino devas lin kritiki!” Nu, iru, diskutu kun virino! Kiam vi diras al ŝi unu aferon, ŝi respondas al vi ion tute alian; kiam vi diras al ŝi unu vorton, ŝi redonas al vi dek-du; kaj se vi decidis silenti, tiam ŝi subite komencas plori aŭ tute improvizi, pardonu mian esprimon, ŝi svenas. Nu, tiam vi estas jam vere enviinda!... Unuvorte, disputo post disputo, venkis fine ŝi, ne mi; ĉar ni ne faru al ni iluziojn: se „ŝi” volas, ĉu oni povas tiam ion kontraŭfari?...

Unuvorte, kion mi rakontu al vi? Estis decidite „gimnazio”. Oni devas, ŝi diras, komenci preparadi la knabon, ke li eniru en la „komencen de ĉiu saĝo”, en la „mladŝe prigitovitelne” 1). Certe ĝi estas granda scienco! bagatelo, la „mladŝe prigitovitelne”. Mi pensas, ke ĉe ni la plej senkapabla hede-

ra 2) bubo, la unua renkontita komencanto, povus ilin ĉiujn kaŝi en la poŝo, des pli ankoraŭ tia knabo kiel mia, pri kiu mi povas diri al vi, ke se vi traveturos tutan imperion, vi ne trovos duan similan! Mi estas ja patro, kaj mi ne devas laŭdi, sed mi povas diri al vi, ke li havas kapon, kiam vi ne trovos en la tuta mondo. Kion mi longe rakontu al vi? Li iris, kaj li starigis al la ekzameno, kaj li ekzamenigis, kaj... ne sukcesis. Kiakaŭze? li ricevis „du” 3) el aritmetiko! Li estas, ili diras, malforta en la kalkulado, en la scienco de „matematiko”, ili diras. Kiel plaĉas al vi tia historio? La knabo havas kapon, kiam vi ne trovos en la tuta mondo, eĉ se vi traveturos tutan imperion, kaj ili rakontas al mi historiojn pri ia matematiko! Unuvorte, li malsukcesis en la ekzameno. Kompreneble, tio min tre forte ĉagrenis: Se li iris jam ekzamenigi, mi dezirus almenaŭ, ke li sukcesu! (daŭrigota)

- 1) Mladŝij prigitovitelnej klass (ruse): komenca prepara klaso.
- 2) fiederio: hebrea lernejo (religia) por malgrandaj knaboj.
- 3) La noto „du” eĉ la ekzameno signifas „malbone”.

Grava Renkontigo en Verviers

Dimanĉon la 5-an de septembro okazis en Verviers renkontigo de esperantistoj apartenantaj al 3 apudaj landoj: Nederlando, Germanujo kaj Belgujo. En la salono de Muzikkonservatorio, la gvidantoj de la loka grupo, t.e. S-ro Hérion, prezidanto, s-ro Kairis, vicprezidanto, s-ro Lenzen, sekretario, s-ro Demarche, kasisto, s-ro Hérion, s-ro Mention, s-ro Koeune, administranto de R.B.L.E., akceptis siajn geinvitojn, proksimume 80 personojn.

Je la 10 h. 30, s-ro Hérion, prezidanto, malfermis la kunsidon. Li bonvenigis la ĉeestantojn, inter kiuj troviĝas: s-ro Paul Firmennich, estro de la Esp. Ligo de Okcidenta Germanujo; s-ro Plum, estro de la katolika movado de Nederlanda Limburgo; s-ro Soyeur, vicprezidanto de Reĝa Belga Ligo Esperantista; s-ro Sterken, el Maestricht eldonanto de „Nia Organo”; s-ro Siffrin, germana delegito; s-ro R. De Kegel, el Charleroi; s-roj Desonay kaj Guyot, membroj de L.K.K. de la lasta Beneluksa Kongreso, k.t.p.

S-ro Hérion legis leteron, kiun li ricevis de Prof. Edm. Privat. Poste li atentigis pri la granda laboro farita de la Centro de Esploro kaj Dokumentado kaj de ties prezidanto, Prof. Lapenna. Li rememorigis ke la venonta kunsido de UNESKO, de kiu ni atendas multon, okazos dum oktobro en Montevideo.

Li transdonis tiam la paroladon al s-ro Siffrin, germanino, kiu legis raporton pri sia vojaĝo al Italujo kaj poste al la Univer-

sala Kongreso en Haarlem.

Post kantado de la himno „La Espero” (ĉe la fortepiano, s-ro Koeune, blindulino), la esperantistoj iris kune al la urbdomo, kie atendis ilin la urbestro, s-ro Adrien Houget, ĉirkaŭita de s-roj Lentz, skabeno, Vandermeulen, senatano, Boland, Lemarchand, Lonnew kaj Pleyers, konsilantoj kaj f-ino Mathieu, oficestrino.

La urbestro bonvenigis la ĉeestantaron kaj rememorigis la vivon de la grupo de Verviers depost ĝia fondiĝo en 1908. Lia parolado estis tradukata de s-ro Kairis. Poste dankis pro la honoro al ili farita, s-roj Hérion, Plum kaj Firmennich, nome de siaj respektivaj landoj. — Honora vino kaj fotografado fermis la kunsidon.

Posttagmeze okazis vizito al la fabrikejo „INTERVAPEUR”, societo por la d-ondado de vaporo al la ĉirkaŭantaj uzinoj kaj ankaŭ al la privatuloj por la hejtdo de la domoj. Tre interesa vizito, dum kiu 2 inĝenieroj donis al la aŭskultantoj multajn informojn pri la produktado de la vaporo.

Ni revenis tiam al la sidejo de la Verviers'a grupo kaj daŭrigis la babiladon. S-ro De Kegel arte deklamis „La Vojo” kaj tre klare komentis la verkon, laŭ la ritmo, laŭ la akcento.

Antaŭ ol fermi la kunsidon, s-ro Hérion aplaudigis s-ro Koeune, kiu tute sola, aranĝis ĉiujn manifestaciojn de la tago kaj faris ĉiujn klopodojn por la sukceso de tiu renkontigo.

J. S.

BELGA KRONIKO

Prezidanto: S-ro Maur. JAUMOTTE, De Bruynlaan, 44, Wilrijk.

Vicprezidanto: S-ro J. Soyeur, 91, Rue du Chêne, Seraing.

Generala Sekretario-Kasisto: S-ro H. Sielens, „Internacia Marista Domo”, Falconrui, 21, Antverpeno.

Adressaĝo de nia Sekretario

En nia antaŭa numero, ni jam anoncis ke S-ro H. Sielens, ekde la 1a de septembro, iĝis Direktoro de la Internacia Marista Domo, en Antverpeno.

Nun jam, la nova Direktoro loĝas en tiu domo kaj la adreso de nia generala sekretariejo do ne plu estas Maalderstraat, sed p.a. Internacia Marista Domo (Internationaal Zeemanshuis) Falconrui, 21, Antverpeno.

Ĉiu notu la novan adreson, same kiel la telefonnumerojn: 32.16.09 kaj 32.16.17.

Reĝa Belga Ligo Esperantista

Administrantara kunsido

Sabaton, la 18an de septembro okazis en Bruselo administrantara kunsido de R.B.L.E., gvidata de S-ro Maur. Jaumotte, prezidanto.

Tiu ĉi bonvenigis D-ro T. Van Gendertaelen kaj gratulis S-ro H. Sielens, kiu iĝis direktoro de la Internacia Marista Domo, en Antverpeno.

Post funda pridiskuto, la administrantara komisiis la prezidanton respondi NE al la propono ŝanĝi la statuton de U.E.A.

Tiaj ŝanĝoj devas esti farataj laŭ larĝa interkonsento kaj, el la diskuto, evidentiĝis ke nek en la estraro, nek en la Komitato de U.E.A. la membroj akordigas pri la dezirindeco de iaj ŝanĝoj.

Pro decido de B.C.K.E., la gazetara servo de R.B.L.E. kaj de F.L.E., ekde nun, iĝos komuna kaj estos farata je la nomo de B.C.K.E.

F.L.E. akordigas ke R.B.L.E. daŭrigu la plenumon de tiu ĉi servo, sed ĉar la ĝisnuna prizorganto verŝajne ne plu povos daŭrigi sian oficon, la prezidanto faros la neceson por ke la servo ĉiokaze funkciadu.

La L.K.K. de Utrecht por la Beneluksa Kongreso 1955a, jam ekfunkciis kaj la Prezidanto komisiis S-inon Plyson, havigi al ŝi la sumojn pagitajn de la Honoro Kolono 1955 de R.B.L.E.

S-inu Plyson daŭrigos prizorgi ĉiujn monajn aferojn, kiuj rilatas same al la universala, kiel al la nacia, do beneluksa kongresoj.

Niaj jubileaj festoj

El la raporteto pri la administrantara kunsido de nia Ligo, oni ekscias ke ĝia ora jubileo estos festata en Antverpeno, sabaton kaj dimanĉon, la 12an kaj 13an de februaro de proksima jaro.

Tio ŝajnas ankoraŭ malproksima kaj tamen ne estas.

Ĉar la Ligo kompreneble deziras honorigi siajn pionirojn, siajn veteranojn kaj siajn jubileantojn, kaj por ke ne okazu forgesoj, la prezidanto petas, nun jam, la prezidantojn de la Grupoj informi lin pri la esperantistigo kaj membrigado de ĉiuj, kiuj apartenas al nia movado de almenaŭ 25 jaroj.

Por ĉiuj tiuj malnovaj amikoj, ni deziras koni la ekzaktan daton de lernado de nia lingvo, de aliĝo al grupo kaj ligo kaj eventuale aliajn gravajn datojn en ilia esperantista vivo.

Ke ĉiuj izoluloj ĉiokaze, sed ankaŭ la membroj de grupoj, informu do, persone, la ligan aŭ la grupan prezidanton, se ili tion ne jam faris.

Ni petas samtempe ke ĉiuj malnovuloj serĉu en siaj arĥivoj, ĉu ili ne posedas informojn kiujn ajn, librojn, fotojn, dokumentojn, kiuj povas faciligi al la Ligestraro la kunkmeton de kiel eble plej kompletan historion de la heroj jaroj de la komenciĝo de la esperanta kaj ligo vivo en nia lando aŭ la organizon de ekspozicio pri tiu pionira periodo.

Dankon al ĉiuj kunhelpantoj!

La Kongreso de Utrecht estos vere jubilea pro la fakto ke la tri Ligoj, kiuj kunlaboras, ĉiuj jubileas: L.E.E.N. kaj R.B.L.E. festas sian 50-jaran jubileon kaj F.L.E. starigis en 1930a.

Kvankam do, okaze de tiu ĉi Kongreso, „vorteto” estos dirata tre certe flanke de ĉiu jubileanta Ligo, la administrantaro tamen decidis ke R.B.L.E. honorigos speciale siajn jubileantojn dum semajn-finaj festoj, kiuj okazos sabaton, la 12an kaj dimanĉon, la 13an de februaro.

Ĉiuj grupdelegitoj konsentis por peti la antverpenan sektion aranĝi tiujn festojn; des pli ĉar estas en Antverpeno, ke okazis en 1905 la unuaj starigaj kunsidoj.

Por sia vintra provizo

Por sia antracita karbo

la Esperantistoj mendas

ĉe

BELGOMINE

FRANKRIJKLEI, 20

ANTVERPEN O

kiu donas specialan premion

La Grupo „La Verda Stelo” ne nur bonvole akceptis, sed jam kunmetis organizan komitaton, kiun prezidas S-ro Henri Sielens, generala sekretario-kasisto de la Ligo kaj vicprezidanto de la loka grupo.

En proksima numero jam, kelkaj pliaj detaloj estos komunikataj.

G. FAES

16, Schoenmarkt, 16

ANTVERPEN O

— Por via MUZIKO,

RADIO kaj GRAMOFONO

ANTVERPEN O

Esperanto-Grupo „La Verda Stelo”

(Poŝtĉekkonto: 726.54)

La 20an de aŭgusto detale raportis pri la 39a Internacia Esperanto-Kongreso en Haarlem, S-inoj R. Lecat kaj L. Bernaerts, F-inoj Henny, Paula kaj Johanna De Ketele kaj S-ro Jan Jacobs.

La 27an kelkaj membroj rakontis pri sia libereco. Japana samideano agrable surprizis la ĉeestantojn per sia neanoncita vizito. Pluraj gemembroj akompanis lin, post la kunsido, ĝis sur lia ŝipo, kie li videble kortuŝite dankis, meze de la efektiva interesiĝo de la kunŝipanoj.

La 3an de septembro la parolata ĵurnalo tradicie alportis interesajn artikolojn kaj, pro la fino de la libereco, la ĉeesto de la membroj denove iĝis normala.

Multnombra ĉeestantaro la 10an, kiam la Prezidanto S-ro M. Jaumotte, ĵus reveninte el Italujo, parolis pri „Venecio”. Krom la tre interesa enkonduko li montris ankaŭ plenan kolekton da lumbildoj, inter kiuj multaj kolorigitaj, kiujn li, seninterrompe dum preskaŭ du plenaj horoj, komentariis laŭ sia konata, sprita maniero. Post multaj kromdandoj, elkorpa aplaŭdo esprimis la dankon de la aŭskultintoj.

Verreries et Miroiterie DESMECHT & Co

LA LOUVIERE

S.P.R.L.

Tel. n-roj 223.01 - 225.37

Du esperantaj markoj:

TABULO, por lernejtabeloj; KATOKULO, por signalvitroj.

BRUGGE BRUGES

Hôtel du Cornet d'Or

2, Simon Stevinplaats, 2

Centra situo - Moderaj prezoj

Moderna komforto

Sidejo de „Bruga Grupo Esperantista“
Tel. 314.59

London, la 13an malfermiĝis novaj elementaj kaj perfektigaj kursoj, gvidotaj respektive de F-ino Henny kaj S-ro De Keltelaere. Por la unua enskribiĝis 28 kaj por la dua 12 gelnantoj. Bela sukceso do, kiu esperigas plej bonan rezulton kaj por la geprofesoroj kaj por la grupo.

La 17an donis al la membroj-vojaĝintoj la lastan okazon por rakonti siajn travivaĵojn dum la libertempo: F-inoj H. kaj M. Hofkens, M. Ameryckx kaj E. Van der Weken, helpe de lumbildoj, agrable vekis la atenton de la publiko kaj rikoltis varman aplaŭdon.

La 25an okazis amuza vespero, al kiu kunlaboris F-ino C. Peeters, S-roj K. Ameryckx, R. Balleux kaj J. Verstraeten, kiu estis la animato de la vespero. Tiel la monato de septembro trovis konkludon en plej gaja atmosfero.

La 26an, okazis komitata kunsido, dum kiu estis preparolata la programo de la venontaj monatoj. Diversaj komisionoj estis starigitaj, kiuj regule kunvenos kaj eklaboros kaj la Grupo akceptis la inviton, fare de la Ligo, organizi dum la monato de februaro ties orajn jubileajn festojn.

Gratuloj

Al niaj fidelaj gemembroj G-roj Aug. Faes-Janssens kaj al G-roj A. Goethals-Faes, okaze de la naskiĝo, la 26an de septembro, de nepeto kaj fileto Eric, kies fratineteto Rita anoncis la novaĵon al la esperantaj kaj aliaj amikoj.

Nekrologo

Nia fidela amikino F-ino H. Heyens funebriĝis pro la morto de sia bofratino. Plej profundajn kondolencojn al nia kara membrino kaj ŝiaj familianoj.

Programo de la venontaj kunsidoj:

Ĉiuvendrede en „Witte Leeuw“, Frank-

KOMERCISTOJ kiuj senkoste propagandas por Esperanto per reklamojn en siaj butikoj.

G. Bacten, Belpairestraat 53, Berchem. Tel. 39.22.81. Frizisto por sinjorinoj.
„De Boerinekens“ (Clem. Van Hassel). Estro de la trinkejo en la Flandra Operdomo.
A. Roels, Montignystraat 155, Antverpeno. Ledaj artikoloj-Selisto. Tel. 37.14.07.
G. Goemaere, P. Genardstraat 39, Antverpeno. Speciejo, laktejo.
Vandersmissen, Kampioenstr. 11, Antverpeno. Paperaĵoj, parfumajoj.
Van Kerckhoven, Grote steenweg 63, Berchem. Fornoj; forĝaĵoj.
R. Scheerdijk, Oude Vaartplaats 34, Antverpeno. Snuroj; lignaj ŝuoj; lanternoj, gardenilaro.
Butiko Angora, (novaj galerioj), Huidevettersstr. Antverpeno. Luksaj pantofloj; sportŝuoj.

rijklei, 4. je la 20,30a h. (la etaĝo).

Oktobro: (parte memorige kaj laŭ sendita cirkulero): la 1an: Parolata ĵurnalo; la 8an: Parolado kun lumbildoj de S-ro R. Balleux pri „Svedujo“; la 15an: Debatvespero: La Kreditaĉetoj (Enkonduko de F-ino De Winter; la 22an: Vizito al la nova „Internacia Marista Domo“, Falconrui, gvidata de la direktoro H. Sielens (oni estu akurate je la 20a horo en la halo); la 29an: Kabareda Vespero; Dimanĉon, la 31an (antaŭtago de la Sanktulara Festo) Aŭtuna Balo.

Novembro: la 5an: Skota Vespero, al kiu partoprenos S-inoj G. De Backer kaj J. De Hondt, F-ino M. Moriamé kaj S-ro H. De Hondt, anstataŭos la anoncitan Parolatan ĵurnalon; la 12an: Parolado de S-ino R. Lecat pri „Rearmigo Morala“; la 19an: Mitul-vespermanĝo kaj la 26an: Teatra Elsendaĵo.

LES ENTREPRISES**DERKS**

226, Rogierstrato, BRUSELO

Tel.: 15.19.92

Entrepreno de

KONSTRUAĴOJ

BRUSELO**Esperantista Brusela Grupo**

(Poŝtĉeknumero: 1230.48)

Programo de la venontaj kunsidoj:

Oktobro: Memorige: la 11an: Parolado de S-ino Daems pri „La Terpomo“; la 18an: Perfektiga kurso; dimanĉon, la 24an, je la 13a en „Moulin d'Or“: Jara Festeno je la honoro de S-ro Vander Stempel; la 25an: Parolado de S-ro Nelis: Kiel mi fariĝis esperantisto“.

Novembro: la 1an: Sanktulara Festo; la 8an: Parolata ĵurnalo; la 15an: Perfektiga kurso; la 22an: S-ino Plyson: La postkongreso en Leeuwarden; la 29an: Filmvespero, organizata de D-ro Kempeneers.

Raporteto pri la 27-a Kongreso de S.A.T. en Nancio (Nancy)

En la lorena ĉefurbo Nancio, plena de historiaj monumentoj pri sia plej brila epoko, la 18-a jarcento, kunvenis 500 kongresanoj el 15 landoj (aliĝis 553 el 21 landoj).

Okaze de Interfratiga vespero (sabate) ni aŭdis plurajn artistojn, inter kiuj la montmartra esp.kanzonisto Flego. En la Solena Malfermo k-do Bannier, la prezidanto de SAT, skizis per mallonga paroladeto la rolon de nia asocio, ĝian lokon en la historia evoluo de la homa socio. Krom la landaj kaj sindikataj reprezentantaj salutis unu el la du ĉeestantaj vic-urbestroj; ankaŭ reprezentantoj de la Nancia Akademio kaj Universitato partoprenis la Solenon. Poste la kongresanoj estis akceptitaj ĉe la belega urbdomo de la ĉefurbestro mem.

En la unua laborkunsido k-do Bannier kaj Bartelmes komentis la raportojn, kiuj aperis en „Sennaciulo“. Oni aprobis ilin per tre granda plimulto da voĉoj post debato, en kiu leviĝis akraj kritikoj kaj eĉ akuzoj sekve de artikoloj de Lucien Laurat en ĉi-jaraj n-roj de „Sennaciulo“. La Kongreso decidis transdoni tiun plendon al la Konflikto-Komisiono, cele de enketo.

En la dua laborkunsido oni raportis pri la ceteraj instancoj de SAT. Debato disvolviĝis precipe cirkaŭ la raportoj de la Literaturo Komitato kaj de la Koresponda Servo.

En la tria kunsido oni vaste diskutis pri Interŝanĝo de Prelegoj en monda skalo kaj pri eventuala publikigo de kongresaj prelegoj en multobligita formo. Venontjara kongres-urbo estos Linz en Aŭstrio (6-13 aŭgusto 1955).

La Gvidrezoluzio akceptita de la Kongreso spegulas la firman volon de la anaro persisti en la vojo ekirita, malgraŭ ĉiuj obstakloj eksteraj kaj internaj, helpate de la por-esperantaj laboristoj esperanto-asocioj, kiuj formas la novajn SAT-anojn.

La du ekskursoj, unu tuttaga al Vogejoj kaj Kolmaro, kaj duontaga al la Mozvalo kaj Lunevilo, plensukcesis dank' al la bona organizado kaj la tre favora somera vetero.

Gazetarservo funkciis tiel sukcese, ke ĉiutage longaj raportoj ilustritaj aperis en la regiona gazetaro.

La radio-stacio nancia dissendis propagandintervjuon, en kiu partoprenis la esperantistaj infanoj. La Organiza Komitato perfekte zorgis pri la aranĝoj kaj sekve povis registri la meritan rekompencan por siaj laboroj kaj klopodoj.

Tre optimistajn komentojn elvokis la ĉeesto de 25 esperanton-parolantaj infanoj el kvin landoj.

Vendrede adiaŭa vespero kun riĉa arta kaj amuza programo finis la kongreson.

UNU TAGO EN LA OFICEJO DE UEA

S-ro Cecil C. Goldsmith, la ĝenerala sekretario de Universala Esperanto-Asocio farinte 65jara decidis demisi de sia posteno. Li dediĉis sian tutan vivon al Esperanta laboro kaj akiris al si grandajn meritojn. Trovinte artikoleon de s-ro Goldsmith persone en la aŭstralia gazeto La Rondo ni kun plezuro represas ĝin, ĉar ĝi donas impreson pri la laboro, kiun devas plenumi la Centra Oficejo en Herongate, kiun ĝis nun direktis s-ro Goldsmith:

* *

„Ni komencu la tagon. Je la 8-a matene alvenas la poŝtisto, kaj hodiaŭ per la unua livero alvenis 49 leteroj. Kvin minutojn poste mi eniras la oficejon kaj komencas malfermi la leterojn. La nuraj malfermoj kaj trarigardo de la leteroj okupas preskaŭ unu horon—kaj sekve, se alvenas 4-aŭ 6-paĝa letero mi flankenmetas ĝin por tralego en la vespero. Tio okazas sufiĉe ofte kaj do estas konsilinde ne skribi vivhistorion se oni vere bezonas diri nur ke oni ŝanĝis sian adreson! Jen alia afero kiu ĉiam ĝenas nin: eble kvinono de tiuj kiuj skribas al ni ne skribas siajn adresojn sur la leterpapiro, sed nur sur la koverto. Ĉar ni kutime forjetas la kovertojn ni estas tre malkontentaj, kiam respondante ni devas elserĉi adreson en la registroj.

Post la leteroj sekvas la ordigo de la laboro por la aliaj oficistoj. Unu ricevas la laboron pri enskribo de kotizoj, novaj membroj, adresŝanĝoj (ni tre ŝatus ke nia Komitato enkonduku novan regulon kiu malpermesus adresŝanĝojn!), k.t.p. Ĉar unu letero ofte enhavas informon pri pago de pli ol 20 kotizoj, pri enoficiĝo de kelkaj delegitoj, pri 4-5 adresŝanĝoj, tiu laboro estas sufiĉe prema, kaj speciale en la periodo Novembro ĝis Marto. Poste ni pretigas la mendojn, nun sufiĉe oftajn kaj sufiĉe grandajn, normale ni forsendas meze 100 ĝis 150 librojn ĉiutage.

Tiam nia stenografistino devas aŭskulti mian voĉon dum unu ĝis du horoj, ĉar mi diktas la respondojn al leteroj. Al la granda plimulto ni respondas en la tago de ricevo, kvankam tre longaj leteroj ofte devas atendi ĝis tago en kiu estas malpli da urĝa laboro.

Sekvas la enskribo de la kaslibro kaj poŝto. Tion mi kutime prenas en la aŭto, ĉar tre ofte la pezo de la taga poŝto estas inter 25 kaj 50 kilogramoj! Post la reveno, tralego kaj subskribo de leteroj, estas intertempo por lunĉo.

Posttagmeze pli da diktado, aranĝo de mendoj por libroj aŭ gazetoj, pretigo de mia parto de la gazeto, aŭ, en la nuna sezono, de la venonta ĵarlibro (kaj tio okupas centojn da horoj tre malfacile troveblajn).

boniĝas. La membraro regule kreskas kaj ni havas bonan esperon, ke estonte ni ne nur evitos deficitajn financajn sed eĉ povos doni pli grandan kaj pli interesan gazeton al la legantoj. Tio malgraŭ la fakto ke en tre multaj landoj ni ne povas akcepti membrojn pro la neebleco ricevi pagojn, kaj en aliaj landoj membreco eĉ ne estas permesata. Se ĉiu, kiu volus aliĝi al UEA povus tion fari, estus nenio dubo ke ni nun havus minimume dekdu mil individuajn membrojn kaj povus eldoni la gazeton kun 64 paĝoj ĉiumonate. Ke tiu tempo baldaŭ alvenu estas la sincera deziro de

Verdire por nia malgranda oficistaro estas tro da laboro, sed aferoj iom post iom pli-

CECIL C. GOLDSMITH."

Verdlando Vokas

Listo de radiodissendoj en aŭ pri Esperanto. Tempindiko: M.E.T. (= mezeŭropa tempo) valida ankaŭ en Belgujo, Nederlando kaj Svisujo. Mallongigoj: I = informoj. P = paroladeto. K = kurso. M = muziko.

LUNDE:

13.30—14.00 La Coruna (Hispanujo), 250 m.: P kaj K.
 23.10—23.20 Vieno I, 25,46 m., 48,74 m., 513 m.: I.

MARDE:

12.55—13.00 Berno, 31,46 m., 48,66 m., 75,28 m.: P de d-ro Arthur Baur.
 15.30—15.45 Montevideo (Urugvajo), 280 m.: P (nur la unuan mardon de ĉiu monato).
 15.50—16.00 Ljubljana (Jugoslavujo), 327 m., 211,4 m.: K.
 18.35—18.40 Berno, ondlongoj kaj P kiel 12.55.
 23.30—24.00 Valencio, 200 m.: P.

MERKREDE:

16.30—16.40 Vieno II, 25 m., 30 m., 41 m., 48 m., 203 m.: P. (Nur ĉiudu-semajne).
 17.00—17.10 Caramulo (Portugalujo), 206 m.: P de Alfred Sales.
 18.50—19.10 Romo: 31,35 m., 49,92 m.: P. de Luigi Minnaja.
 20.30—20.45 Barcelono (Katalunujo), 360 m.: I kaj K.
 23.15—23.20 Hilversum II, 298 m., 188 m., V.A.R.A.: I.
 23.15—23.20 Hilversum I, 402 m., N.C.R.V.: P kaj M (nur 27/X/1954).

JAŬDE:

08.30—08.35 Rijssel (Lille), 218 m.: P kaj K de prof. Labit.
 09.30—09.45 Parizo, 348 m.: K. de Pierre Delaire.
 12.55—13.00 Berno, 31,46 m., 48,66 m., 75,28 m.: P. de prof. d-ro Edmond Privat: „Esperanto-ideologio“.
 18.35—18.40 Berno, ondlongoj, kaj P kiel 12.55.
 23.50—24.10 Zagreb (Jugoslavujo), 264,7 m.: P.

VENDREDE:

18.50—19.10 Romo, 31,35 m., 49,92 m.: P de prof. d-ro V. Musella.
 22.30—22.45 Gvatemalo, 30,50 m., 47 m., 197 m., 470 m.: I.

SABATE:

09.30—10.00 Rio de Janeiro, 30,71 m., 375 m.: K. kaj I.
 23.15—23.20 Hilversum I, 402 m., K.R.O.: I.

Informoj kaj petoj:

Radio Roma. - Jen detaloj pri programoj en okt. '54: 1/X: Personaj impresoj pri mia vojaĝo al kaj tra Nederlando. 6/X: Instruistoj kaj lernantoj en la antikva Pompei. 8/X: Rideto abundas... sur la lipoj de saĝuloj (2-a premio pri originala prozo en la 15-a hispana kongreso en Saragoza. 13/X: Riveroj, lagoj kaj plaĝoj de Italujo. 15/X: „La sinjorino kun la lampo“: Florence Nightingale; okaze de la unua jarcentfesto de la Ruĝa Kruco (1854-1954). 20/X: Vagante tra la stratoj de Romo. 22/X: „Esperanta Ligilo“, universala gazeto por la ĝibinduloj de la tuta mondo okaze de ĝia 50-a datreveno (1904-1954). 27/X: Marguerite Sautreuil kantas. 29/X: Leterkesto kaj bibliografio. Sendu skribajn aplaŭdojn al Radio Roma, Esperanto-fako, Casella postale 320, ROMA (Italujo).

Informojn pri Esperanto-radio-dissendoj sendu ne nur la radiostacioj, sed ankaŭ la radio-geaŭskultantoj al: S. S. de Jong Dzn, Radio-Servo N.C.K.E., Waltweg 3, TIERKWERD (Fr.), Nederlando.

NIAJ ESPERANTO-ENIGMOJ KUN PREMIOJ.

MEMORIGE: Oni sendu siajn solvojn, ekde nun, al S-ro F. Couwenberg, Koninginnelaan 14, Blankenberge, antaŭ la fino de la monato.

SOLVOJ

175. Nacio; kresto; banko; leono; kulpo; torako; marko; lampo; valso; slipo; takelo; limako; merito; areno; forto; tineo; libro; migri; metio; rutino; droni; groto; barako; vakso; breto; katenio; krespo; plori; ribelo; latuno; rasti; opinio; loterio; faldi; atako; karto. De atendo kaj espero pereis multaj sur tero.

176. *Hor.*: korne, kresp, orl, stagn, estri, piedfingr, do, ol, malpermes, agi, ekran, titol, ne, vermo, re.

Vert.: skism, hen, pom, ke, ornami, apr, ebl, av, leonid, pane, fleg, eklezi, ritm, nom, io certig, est, ros, or, optik, ale.

177. INTERMIKSU

la literojn de ĉiu donita vortparo, aldonante plian literon por trovi novan vorton, respondantan al la klarigo. La aldonitaj literoj, sinsekve legataj, formas proverbon.

Vortparoj: trovu/bele; pri/veŝto; lami/preme; reĝa/teo; ano/rasti; tria/verbo; ridi/pento; preta/ripo; kano/tramo; netol/grave; muta/pilko; semi/klano; trans/figo; kirli/koto; nul/kolekti; karto/nuko; paŝtillorno; sed/ponto; mendo/rana; plebot/temi; kantildomo; kampoldati; garbo/kota; bildo/nuno; ruli/cigno; mala/bapto; peti/kasto; tikli/volo; puni/lenso; muta/beko.

Klarigoj: 1. ĝi havas spinon; 2. vojaĝo sur maro; 3. ne konsenti, ke iu faru ion; 4. domparto; 5. malsanulejo; 6. malnova meblo ofte estas tia; 7. li iras sur trotuaro; 8. kunhelpi; 9. tabelo de manĝaĵoj; 10. li ne manĝas viandon; 11. ĝi anstataŭas katon; 12. nei; 13. ege rapide skribi; 14. oni bezonas ĝin antaŭ ol verŝi vinon el botelo; 15. virino penanta plaĉi per vestoj kaj manieroj; 16. rivalo; 17. oni uzas ĝin por pintigi kraĵonon; 18. mastro; 19. eksploda metala globo; 20. tagoj en kiuj oni ne estas devigata labori; 21. iu aktoro; 22. malfeliĉa; 23. iu ŝipo; 24. ŝi havas helan hararon; 25. belaspekta virino; 26. batalejo; 27. li vendas ĥemiaĵojn; 28. oni dormas sub ĝi; 29. li loĝas kaj manĝas en malgranda hotelo; 30. ĝi ellasas fumon.

178. KRUCVORTENIGMO.

Horizontale: 2. flueca; organo de fiŝo(R). 3. metala stango(R). 4. malnova armilo; esti la ĉefo. 5. konjunkcio; arbo(R); daŭre(R). 6. kovrita per haroj(R); ne ellasi(R). 7. zorgi pri hejma ekonomio(R). 8. stulte rigardi(R); havi inklinon. 9. korpa organo(R). 10. malsano; havanta multajn buketojn(R).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
2	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
3	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
4	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
5	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
6	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
7	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
8	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
9	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
10	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
11	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Vertikale: 1. kurbigi(R); fermi per metalhoketo(R). 2. plialtigi(R). 3. malmilda; forte sin ĵeti antaŭen. 4. forpuŝi polvon(R). 5. arkitektura stilo(R); stimulo(R). 6. granda, laŭ metafora senco(R). 7. eventualeco(R); grundi. 8. esti lokita(R). 9. estanta post ĉiuj aliaj(R); pensiita(R). 10. saltanta besto(R). 11. difekti per kombino kun oksigeno(R); neklarvida.

Oni rakontas . . .

...Ke okaze de bankedo organizita okaze de la 80 jaroj de *Somerset Maugham*, oni demandis al ĉi tiu ĉu li preferas la literaturajn agadojn ol la mangojn en la mondumo. — Estas malfacile diri tion, li respondis, ĉar tiaj estas la diferencoj inter ambaŭ. Efektive, en la mondumaj tagmangoj, oni ĝenerale manĝas tre bone, sed malmulte kaj oni multe parolas por diri malmultan bonon. Male, en la literaturaj mangoj, oni ĝenerale manĝas malbone sed multe kaj oni malmulte parolas por diri multan malbonon.

Plena Vortaro de Esperanto

La nova SAT-eldono, en poŝtformato, estas nun havebla ĉe BELGA ESPERANTO-INSTITUTO, K.S., Oostenstraat 26, Antverpeno (P.C.K. 1689.58) kontraŭ pago de Fr. 150.—.

La represo de la aldono, en formato de la antaŭaj eldonoj de P.V., tre rapide elĉerpigis kaj estas nun represata. Posedantoj de la P.V., kiuj deziras kompletigian volumon, bonvolu senprokraste mendi, prefere antaŭpagante Fr. 45.— al citita pĉk., per ricevi la aldonon akurate post apero.

Bibliografio

KAJ TAMEN DIO ESTAS AMO de D-ro F. W. A. Korff; el la Nederlanda de W. Versteeg, Grafdijk; eld. S. V. Voorhoeve - Den Haag - 1954 - p. 29 - prezo: fl. 1,— Recenzota.

DU MALSANOJ EN ESPERANTO de H. A. de Hoog; (Kia-ismo; Tiom-Kiom-ismo) eld. E. Carlen, Hallabrottet (Svedl.) 1954 - p. 140 - Recenzota.

ADAMO KAJ EVA, dramo en Tri Aktoj de Fr. Azorin eld. Editorial Stylo, Meksikio. 1954 - p. 16 - Recenzota.

PILGRIMEJOJ de la ĉefdiecezo Salzburg, Aŭstrio kore invitas vin al vizito! - eld. „Estonteco” Salzburg, en kunlaboro kun Hugo Steiner de IEMW, Wien - 1954 - p. 8. Recenzota.

HIMNARO ESPERANTA: Kompilita de Montagu C. Butler - 4-a eldono de „Fellowship of British Christian Esperantists.”

Havebla ĉe B.E.A. 140 Holland Park Avenue - London WB. 11. Prezo: 3 Angl. ŝil. 1954 - p. 161. Recenzota.

IVAN VI de Geraldo Mattos, Eldono de Kultura Kooperativo de Esperantistoj, Rio de Janeiro 1953; 144 p. Broŝ. 17.50 steloj, bind. 25 steloj.

Tiu ĉi kvinakta historia teatraĵo estas atentinda kontribuado al la originala Esperanto-literaturo. Ĝi meritis esti prezentata sur la scenejo; eĉ diletantoj povus fari tion.

La tragedio temas pri la malfeliĉa Ivan VI-a, kruele enkarcerigita dum sia tuta mallonga vivo (1740—1764) pro la ambicio de du virinoj: Elizabeto kaj Katarino la Granda. Kiam grupo de konspirantoj provis liberigi lin, li estis laŭ carina ordono, murdita de la provosoj.

La teatraĵo ne estas perfekta, sed multepromesa verko de juna brazila poeto. Li scias esprimi riĉajn pensojn kaj sentojn en simpla, preskaŭ klasika lingvo. La verso estas kvinpieda jambo, plej ofte kun ekstra silabo; tiamaniere la verkisto evitas eliziojn. Du sinsekvaj versoj ĉiam rimas en tre feliĉa maniero. Amantoj de poezio aĉetu kaj laŭtlege tiun ĉi libron.

La presado estas zorge kaj klare farita; mi ne rimarkis preserarojn. Malplaĉa estas nur la kruda multekolora titolbildo.

J. H.

Verantw. uitgever: Reĝa Belga Ligo Esperantista, De Bruynlaan 44, Wilrijk. Drukkerij Krol, Hoofdstraat 29, Uithuizen (Ned.)